

1904.

2

No. 36.

de koloniale kas te kwijten wordt opgenomen een nieuw artikel, luidende :

„ART. 4bis.

„Als bezoldiging van den inspecteur van den land-
„bouw in West-Indië wordt aangemerkt het gezamenlijk
„bedrag van de bezoldigingen aan die betrekking ver-
„bonden ten laste van de koloniën Suriname en Curaçao.

„Van het aan dien inspecteur uitbetaalde wachtgeld
„wordt een vierde gedeelte van de kolonie Curaçao
„teruggevorderd.”

Art. 2.

Deze verordening treedt in werking op den dag harer
afkondiging.

Gegeven te Paramaribo, den 13^{den} Mei 1904.

C. LELY.

De wd. Gouvernements-Secretaris,
G. J. FABIUS.

Uitgegeven den 1sten Augustus 1904.

De wd. Gouvernements-Secretaris,
G. J. FABIUS.

1904.

No. 37.

G O U V E R N E M E N T S B L A D

VAN DE

K O L O N I E S U R I N A M E

VERORDENING van 15 Februari 1904,
houdende bepalingen betreffende onteigening ten
algemeenen nutte.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR VAN SURINAME.

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk
is bepalingen vast te stellen betreffende onteigening ten
algemeenen nutte, bedoeld in art. 118 van het Regeerings-
reglement,

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen
goedkeuring der Koloniale Staten,

vastgesteld onderstaande verordening :

Art. 1.

Onder onteigening wordt verstaan het van Gouver-
nementswege, tegen schadeloosstelling, ontzetten uit
iemand's eigendom ten behoeve van een werk van
algemeen nut of van maatregelen als bedoeld in art. 13.

Voor de toepassing dezer verordening wordt met
ontzetten uit den eigendom gelijkgesteld het vestigen
of opheffen van zakelijke rechten en het in gebruik
nemen van iemand's goed ten behoeve van een werk
van algemeen nut.

Art. 2.

Behoudens het bepaalde bij de artt. 3 en 4 kan onteigening alleen plaats hebben, wanneer bij koloniale verordening verklaard is, dat het algemeen nut die vordert.

Deze verordening wijst den aard en de strekking zoome de hoofdpunten ter bepaling der algemeene richting van het werk aan.

Art. 3.

De verklaring bij koloniale verordening in art. 2 bedoeld, wordt niet gevorderd, wanneer de onteigening noodig is ten behoeve van een werk, welks uitvoering bij algemeene verordening, bedoeld in art. 3, 2°. van het Regeeringsreglement is bevolen. In dat geval geschiedt de verklaring bij besluit van den Gouverneur, den Raad van Bestuur gehoord.

Het bepaalde in het laatste lid van art. 2 is op dit besluit van toepassing.

Dit besluit wordt in het Gouvernements-blad geplaatst.

Art. 4.

Onteigening kan ook plaats hebben ten name van bijzondere personen of vereenigingen, aan wie de uitvoering van het werk, dat onteigening vordert, is toegestaan.

Art. 5.

Het algemeen nut wordt niet verklaard dan nadat de belanghebbenden in de gelegenheid zijn gesteld hunne bezwaren tegen de onteigening in te brengen.

Art. 6.

Te dien einde worden de plannen met de noodige teekeningen en figuratieve kaarten gedurende drie weken ter inzage van een ieder gelegd op een of meer in het Gouvernements-Advertentieblad bekend te maken plaatsen. De vermoedelijk te onteigenen eigendommen worden, met de in de openbare registers aangeduide eigenaren, of, wanneer die eigendommen niet in de openbare registers voorkomen, met de namen der vermoedelijke eigenaren, voor zoover die bekend zijn, zoo duidelijk mogelijk aangewezen en mede in het Gouvernements-Advertentieblad bekend gemaakt.

Van deze nederlegging geschiedt binnen drie dagen daarna, per aangeteekenden brief, kennisgeving aan de vermoedelijk belanghebbenden voor zoover zij bekend zijn en in de kolonie wonen of aldaar vertegenwoordigd zijn.

Art. 7.

Gedurende vier weken, te rekenen van den dag der nederlegging, kunnen tegen de plannen schriftelijk bezwaren worden ingebracht bij den Gouverneur. Na afloop van dien termijn worden belanghebbenden in de gelegenheid gesteld de geopperde bezwaren mondeling toe te lichten ten overstaan van een door den Gouverneur te benoemen ambtenaar of commissie, van welke benoeming twee malen aankondiging wordt gedaan in het Gouvernements-Advertentieblad.

De gelegenheid tot toelichting der bezwaren zal openstaan gedurende vier weken na de laatste aankondiging.

De ambtenaar of de commissie in het eerste lid bedoeld, maakt van het door de belanghebbenden aan-

1904.

No. 37.

gevoerde een proces-verbaal op, dat door deze belanghebbenden mede wordt ondertekend.

Art. 8.

De onteigening, met zoo nauwkeurig mogelijke aanduiding der benoodigde perceelen en van den aard der onteigening, alsmede van de namen der in het eerste lid van art. 6 bedoelde eigenaren, wordt uitgesproken bij besluit van den Gouverneur, den Raad van Bestuur gehoord, welk besluit zoo spoedig mogelijk in het Gouvernements-Advertentieblad wordt openbaar gemaakt en op den dag der openbaarmaking in werking treedt.

Art. 9.

Geen onteigening wordt uitgesproken later dan twaalf maanden na de afkondiging van de koloniale verordening of de plaatsing in het Gouvernements-blad van het besluit van den Gouverneur, waarbij is verklaard, dat het algemeen nut de onteigening vordert.

Art. 10.

Het besluit, waarbij de onteigening is uitgesproken, strekt de onteigenende partij tot titel.

De overschrijving in de openbare registers zal niet geschieden dan tegen overlegging van de quitantie der betaalde, of van het bewijs der verzekerde schadeloosstelling.

Door die overschrijving gaat de eigendom op de onteigenende partij over, vrij van alle lasten en rechten daarop rustende. Alleen erfdiensbaarheden kunnen op

1904.

No. 37.

het onteigende goed gevestigd blijven, doch niet dan met goedvinden der onteigenende partij.

Art. 11.

Zoo noodig kan het Gouvernement zich onmiddellijk na het aanbod, bedoeld in het eerste lid van art. 15, in het bezit stellen van het onteigende goed tegen consignatie van het aangeboden bedrag.

Art. 12.

Onteigening ten name van bijzondere personen of vereenigingen wordt niet uitgesproken, voordat ten genoegen van den Gouverneur voldoende zekerheid is gesteld voor de betaling van volledige schadeloosstelling, met inbegrip van het vermoedelijke bedrag der wettelijke interesten, te rekenen van den dag der uitspraak tot dien van de uitbetaling of consignatie der schadeloosstelling.

Art. 13.

In geval van brand, watersnood, oorlog of oorlogsgevaar en oproer is de hoogste burgerlijke of militaire overheid, ter plaatse aanwezig, bevoegd tot oogenblikkelijke inbezitneming, zoo zij dit volstrekt noodig acht.

Vóór of zoo spoedig mogelijk na de inbezitneming wordt door die autoriteit een onteigeningsbesluit opge maakt, waarin de goederen en de vermoedelijke recht hebbenden worden vermeld.

Art. 14.

Indien het onteigende goed bezwaard is met een zakelijk recht als bedoeld in de artt. 50—54 voor zover daarvan uit de openbare registers blijkt, alsmede

indien een executoriaal beslag op het onteigende goed in die registers is overgeschreven, of onder de onteigende partij beslag op de schadeloosstelling is gelegd, doet de onteigenende partij, ook in de gevallen waarin partijen omtrent de te betalen schadeloosstelling tot overeenstemming zijn gekomen, het bedrag der schadeloosstelling consigneeren.

Art. 15.

De onteigenende partij is gehouden om binnen veertien dagen na het in werking treden van het besluit waarbij de onteigening is uitgesproken, een aanbod te doen voor de te betalen schadeloosstelling, de onteigende partij om binnen veertien dagen te verklaren of zij dat aanbod aanneemt, dan wel, welk bedrag door haar wordt geëischt.

Onder onteigende partij worden verstaan zij die in de openbare registers zijn aangeduid als eigenaars van het goed, waarvan sprake is, en wanneer het goed niet in de openbare registers voorkomt, zij die als zoodanig bekend zijn.

Zijn de eigenaars of een of meer hunner niet bekend, wonen zij of een of meer hunner buiten de kolonie, of is hunne woonplaats onbekend, dan wordt, tenzij het goed onder beheer staat van een in de kolonie wonenden gevolmachtigde of bewindvoerder en deze als zoodanig binnen de kolonie bekend is, op verzoek en ten koste van de onteigenende partij, door den Kantonrechter, in dit artikel aangewezen, een derde benoemd, aan wien het aanbod in het eerste lid bedoeld, zal worden gedaan en tegen wien het geding tot bepaling der schadeloosstelling zal worden gevoerd.

Het verzoek moet worden ingediend binnen veertien dagen na het in werking treden van het besluit waarbij de onteigening is uitgesproken.

De termijn van veertien dagen voor het doen van het aanbod gaat alsdan in op den dag van de benoeming van dien derde.

Staat het goed onder beheer van een gevolmachtigde of bewindvoerder, dan geschiedt het aanbod aan dien gevolmachtigde of bewindvoerder en wordt het geding tot bepaling der schadeloosstelling tegen hem gevoerd.

Al hetgeen in dit artikel is bepaald met betrekking tot de onteigende partij, is van toepassing op den door den Kantonrechter benoemden derde of op den gevolmachtigde of bewindvoerder.

Kunnen partijen omtrent de te betalen schadeloosstelling niet tot overeenstemming geraken, tot welke overeenstemming ook vereischt wordt de medewerking van hen die de in art. 14 bedoelde zakelijke rechten op het goed hebben, of zijn de hiervoren bedoelde termijnen verstreken zonder dat een aanbod of een eisch is gedaan, dan wordt het bedrag der schadeloosstelling bepaald door den Kantonrechter van de plaats waar het onteigende goed is gelegen of zich bevindt, met beroep op het Hof van Justitie.

De zaak wordt door de meest gereede partij aangebracht bij gewone dagvaarding, welke tevens aan het gebouw waar het Kantongerecht zitting houdt, aangeplakt en in het eerst verschijnend nummer van het Gouvernements-Advertentieblad openbaar gemaakt wordt. Die openbaarmaking wordt binnen acht dagen herhaald.

1904.

No. 37.

De eigenaar is gerechtigd ten dage voor de verschijning bepaald, op de dagvaarding aan den gevolmachtigde, bewindvoerder of door den rechter benoemde gedaan, te verschijnen, in welk geval de dagvaarding als aan hem geschied wordt beschouwd en het geding tegen hem wordt gevoerd.

De door den rechter benoemde kan, bij het ophouden zijner betrekking het loon van den bewindvoerder eens afwezig en daarenboven de gemaakte onkosten in rekening brengen.

Art. 16.

Indien ten beteekenenden rechtsdage de gedaagde niet verschijnt, wordt geen verstek verleend, maar de zaak behandeld overeenkomstig de volgende artikelen.

Art. 17.

Ten dage dienende wordt geconcludeerd tot benoeming van deskundigen ter opneming der schade door de onteigening aan de eigenaars en derde belanghebbenden veroorzaakt.

Alle gronden van verdediging, zoo exceptiën als die welke de hoofdzaak aangaan, worden, op verbeurte van het recht om de overige in te brengen, tegelijkertijd voorgesteld.

Oproeping tot vrijwaring wordt niet toegelaten.

Indien van twee of meer gedaagden de een verschijnt, de ander niet, wordt met den verschijnende onmiddellijk voortgeprocedeerd en de uitspraak geschiedt tusschen al de partijen bij een en hetzelfde vonnis.

1904.

No. 37.

Hij die beweert eigenaar of mede-eigenaar te zijn en niet in het geding tot bepaling van de schadeloosstelling is geroepen, kan in elken stand van het geding aan den rechter verzoeken daarin te mogen tusschenkomen. Hetzelfde recht hebben derde belanghebbenden, waaronder verstaan worden huurders en zij die zakelijke rechten op het goed hebben.

Bij tegenspraak der hoedanigheid van eigenaar, mede-eigenaar of derde belanghebbende, wordt het geding met de overigen voortgezet, en zal hij die beweert eenig recht op het onteigende goed te hebben, dit alleen op de schadeloosstelling kunnen uitoefenen die in dit geval wordt geconsigneerd.

Art. 18.

Tegen de uitspraak van den Kantonrechter houdende nietigverklaring van de dagvaarding wordt geen hooger beroep toegelaten.

Art. 19.

De Kantonrechter benoemt ten dage in art. 17 genoemd of uiterlijk drie dagen later drie deskundigen en bepaalt tevens den dag waarop zij den eed zullen afleggen.

De deskundigen worden telkens door den Griffier opgeroepen.

Op den bepaalden dag leggen de deskundigen in handen van den Kantonrechter den eed af.

Onmiddellijk na de eedsaflegging bepaalt de Kantonrechter, zoo noodig in overleg met de deskundigen, tijd en plaats van het onderzoek en den dag waarop zij op

de openbare terechtzitting hun rapport zullen uitbrengen. Hiervan wordt door de meest gereede partij aankondiging gedaan in het eerst verschijnend nummer van het Gouvernements-Advertentieblad.

De deskundigen kunnen op de gronden in art. 1934 Burgerlijk Wetboek vermeld door partijen worden geraakt.

De Kantonrechter beslist in het hoogste ressort over de redenen van wraking, die niet dan vóór de eedsaflegging mogen worden voorgesteld.

In de plaats der deskundigen die niet opgekomen zijn of weigeren aan hunne verplichtingen te voldoen, als ook in de plaats van die tegen welke hij de wraking heeft aangenomen, benoemt de Kantonrechter anderen, onder bepaling van een naderen dag waarop deze zullen worden beëdigd. Indien tengevolge hiervan het onderzoek moet worden uitgesteld, bepaalt de Kantonrechter daarvoor een naderen dag, en, zoo noodig, eveneens voor het uitbrengen van het rapport. Hiervan geschiedt geen aankondiging.

De Kantonrechter brengt de bepalingen dezer verordening omtrent de begrooting der schadeloosstelling, voor zooveel ter zake vereischt, onder de aandacht van de deskundigen.

Art. 20.

De Kantonrechter alsmede de partijen en derde belanghebbenden kunnen bij het onderzoek der deskundigen tegenwoordig zijn.

Art. 21.

Partijen kunnen aan den Kantonrechter en de des-

kundigen op de openbare terechtzitting of bij het onderzoek, indien de Kantonrechter daarbij tegenwoordig is, al die stukken mededeelen en al de gronden opgeven, welke volgens haar oordeel tot een juiste bepaling der schade kunnen leiden.

Geschiedt de mededeeling van stukken of de opgave van gronden bij het onderzoek, dan wordt daarvan door den rechter een proces-verbaal opgemaakt, waarvan partijen en derde belanghebbenden ter griffie inzage kunnen nemen.

Art. 22

Ook ambtshalve kan de Kantonrechter ten allen tijde die personen voor zich en voor de deskundigen doen verschijnen, wier inlichtingen hij tot betere beoordeeling der zaak nuttig mocht achten.

Partijen kunnen daarbij tegenwoordig zijn, tot welk einde aan haar, indien zij niet tegenwoordig waren op de terechtzitting, waarin het hooren van die personen gelast is, door den griffier mededeeling wordt gedaan van den door den Kantonrechter voor het hooren dier personen bepaalden dag.

Ook derde belanghebbenden kunnen daarbij tegenwoordig zijn.

Indien de in het eerste lid bedoelde personen schadeloosstelling vorderen, wordt die door den Kantonrechter begroot.

Van de verklaringen dier personen maakt de rechter een proces-verbaal op, waarvan partijen en derde belanghebbenden ter griffie inzage kunnen nemen.

Art. 23.

Met uitzondering van het bepaalde bij het laatste lid van art. 223 en bij het eerste lid van art. 224 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zijn de formaliteiten bij dat Wetboek voorgeschreven omtrent getuigenverhoor en het bericht van deskundigen ten deze niet van toepassing.

Art. 24.

Wanneer de deskundigen of de personen wier verschijning de Kantonrechter gelast heeft, op den bepaalden tijd, schoon behoorlijk geroepen, niet opkomen of zonder wettige redenen weigeren den eed te doen of de van hen gevraagde inlichtingen te geven, worden zij door den Kantonrechter veroordeeld tot vergoeding der tevergeefs gedane onkosten en tot eene boete van niet meer dan vijf en twintig gulden; alles onverminderd hunne gehoudenheid jegens partijen tot vergoeding van kosten, schaden en interesten.

Hij kan hen echter op hun verzet bij ongezegeld verzoekschrift, om billijke redenen, van de tegen hen uitgesproken veroordeeling vrijstellen.

Art. 25.

Op den daartoe bepaalden dag brengen de deskundigen op de openbare terechtzitting hun rapport uit.

Zij verklaren de gronden waarop hunne bepaling der schadeloosstelling rust.

Zij begrooten ook de schadeloosstellingen aan derde belanghebbenden te betalen, voor zooverre die bij deze verordening niet zijn geregeld.

Van een en ander wordt door den Kantonrechter een proces-verbaal opgemaakt. Partijen en derde belanghebbenden kunnen daarvan ter griffie inzage nemen.

Art. 26.

Op de eerstvolgende voor de behandeling van burgerlijke zaken bestemde of op een andere door den Kantonrechter te bepalen terechtzitting, uiterlijk acht dagen daarna, worden partijen en derde belanghebbenden in de gelegenheid gesteld hunne belangen voor te dragen.

Uiterlijk acht dagen nadat de behandeling ter terechtzitting is afgelopen, doet de Kantonrechter uitspraak over de schadeloosstelling aan de eigenaars en derde belanghebbenden uit te keeren.

Tegen het vonnis wordt geen verzet toegelaten.

Art. 27.

Uiterlijk binnen veertien dagen na de uitspraak kan tegen het vonnis van den Kantonrechter bij het Hof van Justitie in hooger beroep worden gekomen.

Art. 341 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is ten deze niet van toepassing.

Art. 28.

Het hooger beroep wordt aangebracht bij verzoekschrift, waarin de gronden worden ontwikkeld en dat aan de wederpartij wordt beteekend, met mededeeling van den door den Voorzitter van het Hof ten verzoeken van de partij, die het verzoekschrift indiende, te bepalen dag, waarop het Hof van het geschil kennis zal nemen.

Tot drie dagen vóór dien dag kan de wederpartij bij

memorie antwoorden, welke aan de andere partij wordt beteekend.

Art. 29.

Ten dienenden dage worden de verschenen partijen in de gelegenheid gesteld hare conclusiën te nemen.

Uiterlijk veertien dagen daarna, of ingeval partijen hare conclusiën mondeling wenschen toe te lichten, uiterlijk veertien dagen na die toelichting, doet het Hof uitspraak, na het Openbaar Ministerie te hebben gehoord.

Art. 30.

Het Hof is bevoegd voor zich te doen verschijnen de deskundigen die in eerste instantie rapport hebben uitgebracht en in het algemeen al die personen, wier inlichtingen het tot betere beoordeeling der zaak nuttig mocht achten. Partijen kunnen daarbij tegenwoordig zijn.

Van de verklaringen der deskundigen en andere personen wordt proces-verbaal opgemaakt, waarvan partijen ter griffie inzage kunnen nemen.

Art. 31.

Het Hof kan een of meer nieuwe deskundigen benoemen om een nader rapport uit te brengen.

Van die benoeming alsmede van den door het Hof voor de eedsaflegging bepaalden dag, wordt door den griffier kennis gegeven aan de deskundigen, met oproeping om voor het Hof te verschijnen.

Het laatste lid van art. 19 alsmede de in dat artikel voorkomende bepalingen omtrent wraking van deskundigen en de benoeming van anderen zijn ten deze van toepassing.

Onmiddellijk na de eedsaflegging bepaalt het Hof, zoo noodig in overleg met de deskundigen, tijd en plaats van het onderzoek en den dag waarop zij, behalve in het geval bedoeld in art. 33, op de openbare terechtzitting hun rapport zullen uitbrengen. Partijen kunnen bij het onderzoek tegenwoordig zijn.

Van het rapport wordt door het Hof een proces-verbaal opgemaakt. Partijen kunnen daarvan ter griffie inzage nemen.

Art. 32.

De bepaling van art. 24 is bij de behandeling in hooger beroep van toepassing.

Art. 33.

Het Hof kan een zijner leden benoemen om als commissaris bij het onderzoek der deskundigen tegenwoordig te zijn.

Art. 34.

De rechtercommissaris maakt een proces-verbaal op van het bij het onderzoek gebeurde.

Hij neemt daarin het advies van de deskundigen op, alsmede de gronden waarop dat berust.

Partijen kunnen ter griffie inzage van het proces-verbaal nemen.

Art. 35.

In de eerstvolgende voor de behandeling van burgerlijke zaken bestemde of op een andere door het Hof te bepalen terechtzitting, uiterlijk acht dagen daarna, brengt de rechtercommissaris zijn rapport uit.

Art. 36.

Indien het Hof een verhoor of een nader onderzoek gelast, doet het uiterlijk veertien dagen na de laatste comparitie, en indien het een rechtercommissaris benoemt, uiterlijk veertien dagen na diens rapport, en ingeval partijen hare belangen mondeling wenschen voor te dragen, uiterlijk veertien dagen na die toelichting, uitspraak, na het Openbaar Ministerie te hebben gehoord.

Art. 37.

De bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, voor zooveel daarvan bij deze verordening niet is afgeweken, zijn toepasselijk alleen op het geding tot bepaling der schadeloosstelling door den Kantonrechter.

Art. 38.

Onder de schadeloosstelling zijn begrepen de wettelijke interessen van den dag der uitspraak van de onteigening.

Art. 39.

Bij de berekening der schadeloosstelling wordt niet gelet op nieuwe getimmerten of op veranderingen, gemaakt na de nederlegging ter inzage, in art. 6 bepaald, of ook vóór dien datum, indien deze blijkbaar met het oog op de aanstaande onteigening zijn aangebracht.

Art. 40.

Alleen de werkelijke waarde der goederen, niet de denkbeeldige, welke zij uitsluitend voor den persoon des eigenaars hebben, komt in aanmerking.

Art. 41.

Bij de berekening der schadeloosstelling wordt acht gegeven op de mindere waarde, welke voor de niet onteigende goederen van de onteigende partij het noodzakelijk gevolg is van de onteigening.

Art. 42.

De onteigende partij wordt in de kosten veroordeeld, indien als schadeloosstelling wordt toegewezen het bedrag, dat door den onteigende was geëischt of meer dan het bedrag, de onteigende, indien het bedrag wordt toegewezen, dat door de onteigende partij was aangeboden of minder dan dat bedrag.

De onteigende of de onteigende partij wordt mede in de kosten veroordeeld, voorzover zij verzuimt aan het bepaalde in het eerste lid van artikel 15 te voldoen, tenzij het verzuim niet aan haar schuld is te wijten.

In het laatste en in alle andere gevallen bepaalt de rechter naar billijkheid welke partij de kosten, of welk deel der kosten ieder der partijen zal dragen.

Art. 43.

Het besluit, waarbij de onteigening is uitgesproken, vervalt, wanneer niet binnen zes maanden, nadat het vonnis, waarbij de schadeloosstelling is bepaald, in kracht van gewijsde is gegaan, de schadeloosstelling betaald, of in de gevallen, waarin dit volgens deze verordening kan geschieden, geconsigneerd is.

De onteigende partij is alsdan gehouden tot vergoeding der schade, welke de wederpartij daardoor mocht

hebben geleden. Onder die schade zijn echter niet begrepen de proceskosten waarin de onteigende mocht zijn veroordeeld, noch ook het verlies der voordeelen die de onteigende uit de onteigening zou hebben getrokken.

Art. 44.

Wanneer zij, tegen wie de onteigening is uitgesproken, weigeren of niet bij machte zijn de bepaalde schadeloosstelling aan te nemen, kan de onteigende partij zich in het bezit doen stellen van het onteigende goed, mits de schadeloosstelling aangeboden en geconsigneerd zij op de wijze, in de tweede afdeeling van den vierden titel van het derde boek van het Burgerlijk Wetboek bepaald.

Art. 45.

In het geval van de artikelen 11, 14 en het voorgaand artikel wordt de onteigende partij, op bevelschrift van den President van het Hof van Justitie, desnoods door middel van den sterken arm, in het bezit der onteigende goederen gesteld.

Bij haar verzoekschrift aan dien President moet zij overleggen een afschrift van het onteigeningsbesluit, het vonnis waarbij de schadeloosstelling is bepaald, alsmede de akte waaruit blijkt van het aanbod van gereede betaling en van de daarop gevolgde consignatie of wel alleen van de consignatie in het geval van de artikelen 11, 14, 17, laatste lid en het volgend artikel.

Art. 46.

Wanneer onder de onteigende partij beslag op de door den rechter bepaalde schadeloosstelling gelegd, of

wanneer er rangregeling gevraagd mocht worden, doet zij terstond zonder eenig aanbod de gelden consigneeeren en zich op de hierboven bepaalde wijze in het bezit stellen.

Art. 47.

Wanneer tot het maken van een plan van een werk, bedoeld in Art. 1: gravingen, opmetingen of het stellen van teekenen op iemands grond noodig geacht worden, moeten de eigenaars, beheerders en gebruikers dier gronden, voor zoover zij daartoe niet reeds uit anderen hoofde zijn gehouden, dit gedoogen, mits hun dit twee maal vier en twintig uren te voren van Gouvernements wege schriftelijk zij aangezegd.

Eventueele schade hierdoor veroorzaakt, wordt bij gebreke van minnelijke schikking zoo summierlijk mogelijk door den Kantonrechter van de plaats waar de schade is toegebracht, in hoogsten aanleg, begroot en door het Gouvernement vergoed, dat die kosten verhaalt op hen, ten name van wie de onteigening zal geschieden.

Art. 48.

De eigenaar kan binnen vier weken na het in werking treden van het besluit, waarbij de onteigening is uitgesproken, vorderen dat gebouwen van welke een gedeelte onteigend wordt, geheel worden overgenomen en eveneens erven, zoo deze door de onteigening tot een vierde hunner uitgestrektheid zouden verminderen of kleiner worden dan tien Are, tenzij het erf onmiddellijk aan een ander erf van denzelfden eigenaar grenst.

Art. 49.

Bij onteigening van een verhuurd goed wordt door de onteigenende partij aan den huurder, wiens huurtijd nog een of meer jaren moet duren, tot schadeloosstelling eene som betaald gelijkstaande aan den huurprijs van twee jaren.

Indien nochtans de te veide staande vruchten of de onkosten, welke de huurder aantoot gedurende de laatste twee jaren aan het goed te hebben besteed, meer beloopt dan de tweearige huurprijs, wordt de waarde dier vruchten of het bedrag dier onkosten als schadeloosstelling betaald.

Indien de huurder minder dan een jaar huur had, wordt hem de huurprijs van een vol jaar of de waarde der te veide staande vruchten, zoo die meer beloopt, vergoed.

Indien de verhuring of hare verlenging na den termijn in art. 4 aangewezen, heeft plaats gehad, wordt door de onteigenende partij aan den huurder geene schadeloosstelling betaald, maar heeft deze eene vordering tot schadevergoeding tegen den verhuurder, ten ware anders mocht zijn overeengekomen.

Art. 50.

De hypotheeknower heeft geen recht op eenige afzonderlijke schadevergoeding. Hij oefent zijn recht alleen uit op de som, die aan den van zijn erf onteigende is toegekend, en zulks onverschillig of zijne schuldvordering al dan niet opeisbaar zij.

Hij heeft geen recht de betaling zijner geheele schuld-

vordering te eischen, wanneer slechts een gedeelte van het verhypothekeerde goed onteigend wordt.

Wanneer de hypotheek tot zekerheid van eene voorwaardelijke schuld of van eene schuld van onbepaalde grootte is gesteld, kan de schuldeischer vorderen dat die som tot het beloop der in de akte opgegeven waarde in een van de grootboeken der nationale werkelijke schuld, te zijner keuze, worde ingeschreven, in het eerste geval totdat de onzekerheid omtrent het bestaan der schuld hebbe opgehouden.

Wanneer de hypotheek tot zekerheid van altijdurende renten is gesteld, wordt twaalf en een half maal het bedrag der jaarlijksche rente uit de schadeloosstelling voldaan.

Art. 51.

Wanneer tengevolge der onteigening een recht van erfdiensbaarheid verloren wordt, zal de vergoeding uit de aan den onteigende toegekende som worden gevonden en daarop bij de bepaling dier som worden gerekend. Bij de berekening wordt vooral de meerdere of mindere noodzakelijkheid dier erfdiensbaarheid en de mogelijkheid haar door eene andere te doen vervangen, in het oog gehouden.

Art. 52.

Hij, die op het onteigende goed een recht van vruchtgebruik had, heeft slechts aanspraak op de interesten van de aan den onteigende als schadeloosstelling toegekende som, welke op zijn verlangen in een der groot-

boeken der nationale werkelijke schuld, te zijner keuze, wordt ingeschreven.

Hetzelfde geldt voor hen, die een recht van gebruik of bewoning op het onteigende goed hebben, doch alleen tot een bedrag berekend naar gelang van hun genot.

Bij onteigening van fidei-commissaire goederen doet de bezwaarde erfgenaam de schadeloosstelling in een der grootboeken inschrijven.

Art. 53.

Zij, die door de onteigening een recht van grondrenten verliezen, hebben uit de som, tot schadeloosstelling aan den schuldplichtige toegewezen, recht op den afkoopprijs bij de vestiging bepaald, en bij gebreke van zoodanige bepaling, op twaalf en een half maal het bedrag der jaarlijksche of gemiddelde opbrengst, volgens de regels in art. 786 van het Burgerlijk Wetboek gesteld.

Art. 54.

Bij verlies tengevolge van onteigening van eenen in erfpacht bezeten grond wordt de vergoeding, aan den erfpachter verschuldigd, begroot, lettende op den tijd, dien het recht waarschijnlijk nog zou hebben geduurd.

Op gelijke wijze wordt bepaald wat uit de schadeloosstelling aan hem, die een recht van opstal verliest, zal worden betaald.

Art. 55.

Wanneer de onteigening niet den geheelen grond,

waarop de in de vorige artikelen genoemde rechten rusten, maar slechts een gedeelte trefst, wordt de schadeloosstelling in evenredigheid van het onteigende gedeelte tot het geheel, naar de bovenstaande regels, berekend.

Art. 56.

Bij onteigening in geval van bepoldering en droogmaking wordt aan de onteigenden slechts de waarde betaald, waarop de te onteigenen gronden zullen worden geschat, zonder de bedoelde bepoldering en droogmaking in aanmerking te nemen.

Art. 57.

De rechtsvordering tot uitkeering der schadeloosstelling verjaart door verloop van vijf jaren.

Art. 58.

Wanneer hij, in wiens naam de onteigening gelast is, den eigendom van het goed niet langer voor het beoogde doel noodig acht, en er nog geene drie jaren sedert de onteigening verlopen zijn, is de onteigende bij voorkeur boven alle anderen tegen betaling van den prijs, door deskundigen te begrooten, tot de verkrijging daarvan gerechtigd.

Art. 59.

Alle stukken ingevolge deze verordening opgemaakt, zijn vrij van het zegelrecht.

1904.

24

No. 37.

Art. 60.

Deze verordening kan worden aangehaald onder den naam van „onteigeningsverordening”.

Gegeven te Paramaribo, den 15^{den} Februari 1904.
C. LELY.

De wd. Gouvernements-Secretaris,
G. J. FABIUS.

Uitgegeven den 12^{den} Augustus 1904.
De wd. Gouvernements-Secretaris.
G. J. FABIUS.

1904.

No. 38.

G O U V E R N E M E N T S B L A D

VAN DE

K O L O N I E S U R I N A M E.

PROCLAMATIE

van 23 Augustus 1904,

betreffende de opdracht van het dagelijksch beleid van zaken aan den fungeerend Ondervoorzitter van den Raad van Bestuur, den heer A. G. van WIERINGEN.

DE GOUVERNEUR VAN SURINAME

brengt ter kennis van de ingezetenen, dat hij wegens korte afwezendheid van de hoofdplaats door eene voorgenomen reis, het dagelijksch beleid van zaken, overeenkomstig art. 28*bis* van het Regeeringsreglement, bij resolutie van heden No. 8799, van en met den 24ⁿ tot en met den 25ⁿ dezer opgedragen heeft aan den fungeerend Ondervoorzitter van den Raad van Bestuur, den heer A. G. VAN WIERINGEN.

Paramaribo, den 23ⁿ Augustus 1904.

De Gouverneur voornoemd,

C. LELY.